

NOTACIJA

APSOLUTNE MERE

- Obeležavaju se velikim slovima, i to najčešće početnim slovom latinskog naziva pojave (ili naziva koji svoj koren ima u latinskom jeziku)
- To su brožčani podaci o masovnim pojavama koji ukazuju na nivo pojave, pa i na njenu tendenciju

Natalitet	<i>N</i>
Mortalitet	<i>M</i>
Prirodni priraštaj	<i>J</i>
Imigracije	<i>I</i>
Emigracije	<i>E</i>
Migracioni saldo	<i>S</i>
Ukupan rast	<i>R</i>
Populacija	<i>P</i>

$${}_n P_x^f$$

$${}_5 P_{10}^f$$

P - populacija

x - starost na početku intervala

n - raspon intervala

f - pol

RELATIVNE MERE

- Obeležavaju se malim slovima, najčešće od korespondentnih oznaka za apsolutne mere
- Ukazuju na uzajamne odnose međusobno bliskih pojava
- Relativne mere pokazuju veličinske odnose između podskupova ili između podskupova i skupova
- U zavisnosti od referentnog perioda, od vrste skupova i od tipa pojava koje se mere javljaju se i različite mere:
 - ✓ KOEFICIJENTI
 - ✓ PROPORCIJE
 - ✓ PROCENTI
 - ✓ STOPE
 - ✓ VEROVATNOĆE

KOEFICIJENT - broj koji pokazuje relativnu veličinu dva broja

$$k_g = \frac{P}{T}$$

Koeficijent gustine stanovništva (k_g) pokazuje odnos između broja stanovnika (P) i teritorije na kojoj to stanovništvo živi (T izraženo u km^2)

Koeficijent maskuliniteta (k_m) ukazuje na broj muškaraca (P^m) u odnosu na broj žena (P^f)

$$k_m = \frac{P^m}{P^f} * k$$

PROPORCIJA - vrsta koeficijenta u kojoj imenilac uključuje i iznos brojioca

$$p^f = \frac{N^f}{N}$$

$$p^m = \frac{N^m}{N}$$

Proporcija živorođene ženske dece (p^f) predstavlja odnos između apsolutnog broja živorođene ženske dece (N^f) i ukupnog broja živorođene dece (N), a proporcija živorođene muške dece (p^m) je odnos između apsolutnog broja živorođene muške dece (N^m) i ukupnog broja živorođene dece (N).

$$p^f = \frac{N^f}{N} = \frac{100}{205} = 0,488$$

$$p^m = \frac{N^m}{N} = \frac{105}{205} = 0,512$$

PROCENAT - vrsta proporcije koja se množi konstantom 100

- pokazuje koliko jedinica jedne veličine dolazi na sto jedinica druge veličine

Procenat žena u nekoj populaciji (p) pokazuje broj žena (P^f) na svakih stotinu stanovnika neke populacije (P):

$$p = \frac{P^f}{P} * 100$$

STOPA - broj koji pokazuje učestalost nekog događaja u datom intervalu vremena

- izražava se u promilima (‰)

Stopa nataliteta u 2008. godini (n^{2008}) je broj živorođenih u 2008. godini (N^{2008}) u odnosu na veličinu ukupne populacije sredinom 2008. godine (P^{2008}):

$$n^{2008} = \frac{N^{2008}}{P^{2008}}$$

Stopa prirodnog priraštaja (j) predstavlja razliku između stope nataliteta (n) i stope mortaliteta (m):

$$j = \frac{N}{P} - \frac{M}{P} * k = \frac{N - M}{P} * k = n - m$$

VEROVATNOĆA - slična je stopi

- imenilac uključuje sve osobe u datoj populaciji na početku perioda posmatranja